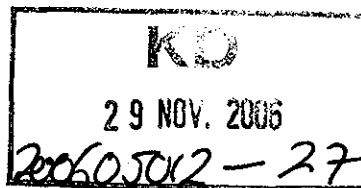




Trondheim, 28. november 2006



Til Kunnskapsdepartementet

## Høring av Sammen om Kunnskap II – operasjonalisering av indikatorer for formidling

Vi har mottatt høringsnotatet fra Kunnskapsdepartementet om "Sammen om Kunnskap II-operasjonalisering av indikatorer for formidling" og sender med dette vår uttalelse, som er lagt opp etter ønsket mal:

- Kommentarer til definisjonen og avgrensningen av formidling
- Kommentarer til rapportering
- Kommentarer til den enkelte indikator
- Eventuelle andre kommentarer

Vi kommenterer punkt for punkt ut fra høringsnotatets eksplisitte spørsmål under hvert punkt.

### (3.1) Definisjon av formidling

*Er definisjonen av formidling som formidlingsutvalget II legger til grunn dekkende for formidlingsvirksomheten ved institusjonene?*

For DMMH som pedagogisk høgskole er svaret **ja**, men vi ønsker å legge til følgende:

Vi setter pris på utvalgets understrekning i innstillingen s. 10 av at formidling, i større grad enn i NFRs beskrivelse av formidling, er å oppfatte som en *dialogisk* virksomhet, hvor søkelyset rettes mot den FoU-baserte *kommunikasjonen* mellom det vitenskapelige personalet ved universiteter og høgskoler og "verden utenfor institusjonene" (s.10). Slik toveiskommunikasjon mellom forsker og den/de som skal ta kunnskapen i bruk er helt sentral i vår sammenheng som pedagogisk høgskole.

Vi vil understreke at vi verdsetter innstillingens kommentarer om *kunstnerisk* formidling, hvor det oppsummeres s. 27 at det snarest bør utvikles indikatorer for slikt arbeid, som kan benyttes i den resultatbaserte *forskningskomponenten* så vel som i ny resultatbasert *formidlingskomponent*. Vi avventer med spenning og vil lese meget nøye Jørgensen-gruppens innstilling om dette når den foreligger ultimo desember 2006.

I vår vurdering av definisjonen har vi luftet om det i sammenhenger hvor "student" også faller sammen med "bruker" er behov for en presisering, for eksempel der hvor brukere i "verden utenfor institusjonene" (s.10) samtidig tar etter- og videreutdanning ved

institusjonene. Vårt masterstudium i Førskolepedagogikk eller videreutdanning i Drama er to eksempler på studier ved vår høgskole hvor ”brukere” som samtidig er ”studenter” sammen med det vitenskapelige høgskolepersonale er aktører i en FoU- og erfaringsbasert, og svært fruktbar, dialog. Vi er klar over at utdanningsaktivitet som ikke er eksternfinansiert har sin egen modul innenfor den resultatbaserte finansieringsmodellen. Påpekingen likevel om mulig overlapping mellom bruker/student overlates til videre vurdering.

**Foruten kommentarene til de respektive formidlingsindikatorerne under, oppsummeres høringsnotatets videre spørsmål til definisjonen av formidling kort i det følgende:**

*Er forslaget til indikatorer dekkende for den formidlingsaktiviteten en ønsker å stimulere?*

For DMMHs del mener vi i hovedsak **ja**, med unntak av vårt forslag under om en fjerde delkomponent under indikatoren innovasjon, og med forbeholdet som ligger i vår kommentar om kunstnerisk utviklingsarbeid, slik dette er uttrykt over.

*Vil de foreslåtte indikatorene stimulere til ønsket utvikling i formidlingsaktiviteten?*

Det tror vi, men bifaller sterkt at det foretas simuleringer av registreringene for å se hvordan systemet slår ut. Vi trekker særlig fram verdien av å få uttelling også for muntlige bidrag ansikt til ansikt med både brukere og allmennhet i ulike fora.

*Vil noen av indikatorene kunne gi uheldige tilpasninger?*

Dette er vanskelig å forutse og vi gir igjen vårt klare bifall til at det foretas simuleringer.

### **(3.2) Rapportering**

*Hvilke syn har institusjonene på det samlede rapporteringsomfanget som foreslås?*

Vi mener det framstår som overkommelig.

*Hva mener institusjonene om omfanget av rapporteringen på den enkelte indikator?*

I tråd med svaret over mener vi også dette er overkommelig.

*Er hensynet til kvalitet i rapporteringen godt nok ivaretatt i forslaget til indikatorer?*

Vi mener i hovedsak **ja**, men påpeker behovet for at det må implementeres et godt system for å registrere, dokumentere og kvalitetssikre formidling i åpne nettbaserte kanaler. Når det gjelder deltagelse i medier og direkte formidling ser vi på den andre siden fleksibelt på at viljen til slik å ”gå ut i verden” bør premieres på tross av eventuell varierende kvalitet, og at dette forhåpentligvis av den grunn vil stimulere til en type aktivitet mange mener forskere deltar alt for lite i.

## ***Hvordan oppfatter institusjonene gjeldende rapportering av data til det resultatfinansierte finansieringssystemet?***

For DMMHs del har slik rapportering fungert tilfredsstillende.

### **(3.3) Indikatorer**

#### *Omsetning*

Vi ser det som viktig at inntekter fra eksternt finansiert virksomhet inkluderes som en indikator i formidlingskomponenten. Det er positivt at lokale publikasjoner tilgodeses med denne indikatoren, også nettbaserte. Vi anbefaler imidlertid at omsetningsindikatoren teller i moderat grad, blant annet fordi resultater av slikt arbeid også kan telles ut fra andre indikatorer og med tanke på mulig skjevfordeling til institusjoner som i det store og det hele er eksterntfinansiert.

Siden den omsetningen det er snakk om i DMMHs sammenheng er en inkludert del av virksomheten, og at vår høgskole for førskolelærerutdanning sammenlignet med større utdanningssystemer er liten, faller randsoneproblematikken utenfor.

Vi slutter oss til innstillingens påpeking av at riksrevisjonens kontroll av regnskaper og markedets betalingsvilje kan fungere som adekvate kontrollmekanismer for registrering og kvalitetssikring av vår institusjons omsetning.

#### *Innovasjon*

I vår tilbakemelding datert 23.mai 2006 i den uformelle høringen på Formidlingsutvalgets IIs arbeid pr .8.mai 2006 skrev vi om innovasjon sett i forhold til vår førskolelærerutdanning:

Aksjonsforskning og utviklingsarbeid knyttet til profesjonsutdanning og tilhørende praksisfelt kan være relevant som den type brukerrettet formidling og samhandling videreført til offentlig institusjon som det her er snakk om. Slik forskning kan gi resultater som kan kommersialiseres i form av kursvirksomhet og etter- og videreutdanning, som, dersom FoU-virksomheten er vellykket, kan være nyskapende for så vel profesjonsutdanningen som tilhørende praksisfelt. DMMH ser potensialet i at en egen indikator 2 for slikt arbeid (ut over omsetningsindikatoren) også i førskolelærerutdanningen kan bidra til økt stimulering av FoU-arbeid med tanke på innovasjon. Kommerialisering i vår sammenheng kan da innebære, i samarbeid med aktuelle eksterne partnere (for eksempel kommunale, fylkeskommunale), å selge kurs, etter- og videreutdanning som er direkte resultat av vår institusjons FoU-arbeid. Vi ser det som en styrke at dette også kan åpne for muligheter for større studentmedvirkning i institusjonens FoU-prosjekter, såvel som samarbeid på tvers av institusjoner. For at indikator 2 om innovasjon skal synliggjøres som mer relevant for profesjonsutdanning enn slik den står nå, foreslår vi et tredje bombepunkt:

- aksjonsforskning og utviklingsarbeid i profesjonsutdanning og tilhørende praksisfelt

Da som nå støtter vi at det i foreliggende innstilling er opprettet en egen indikator for innovasjon og samhandling med arbeidslivet. Men vi stiller oss spørrende til om de foreslåtte delkomponentene ”bedrifter, lisenser og studentprosjekt” er dekkende for det som også kan kalles innovasjon ved en høgskole som vår. Selv om vi nok føler oss fremmede i de bedriftsøkonomiske beskrivelsene av fenomenet, mener vi likevel at vitenskapelig ansattes *praksisrettede* FoU-prosjekt, på samme måte som studentprosjekt, er en svært relevant indikator for godt samspill mellom et fagmiljø og arbeidslivet, slik dette er formulert s.12 i innstillingen. Slik forskning rettet mot (i vår sammenheng) førskolelærerutdanning og barnehage kan innebære innovasjon, som kan kommersialiseres ved at en ”løfter et lovende prosjekt ut i markedet i samarbeid med eksterne partnere ” (s. 19).

Selv om det på samme side i innstillingen sies at bedriftsetableringene og lisensavtalene kan ha utgangspunkt både i ansattes FoU-arbeid og studentprosjekter, mener vi at praksisrettet

FoU som passer i denne sammenhengen også bør ha en egen komponent for registrering og telling. Vi mener at resonnetet vårt understøttes av innstillingens punkt 5.3.2 ”samhandling med arbeidslivet”. Til tross for at vi ser (som påpekt s. 20) at både publiserings- og omsetningsindikatoren kan gi stimulans til fornyende utviklingsarbeid, mener vi at det er forskjell på et ferdig innovasjonsprodukt og på prosessen med at dette omsettes til handling i form av eksternfinansiert virksomhet. Vi tillater oss derfor å foreslå

- *praksisrettet FoU-prosjekt* som en fjerde delkomponent under innovasjonsindikatoren.

Dette kan stimulere en type innovasjonsarbeid som i en utdanning som vår ikke har vært en uttalt del av vår tradisjon.

Vi forventer at slike praksisrettede FoU-prosjekter i likhet med bedriftsetableringer, lisenser og studentprosjekter kan kvalitetssikres gjennom registrering i FS/MSTAS og Forskdok og kontroll gjennom Riksrevisjonen, slik innstillingen viser.

### *Publikasjoner*

Vi finner indikatoren med sine delkomponenter dekkende for vår institusjons formidlingsaktivitet. Vi har særlig merket oss at det ikke skilles mellom trykte, nettbaserte og andre digitale publikasjoner og at publisering på nett i stor grad er tatt inn i publikasjonsindikatoren.

Til å være en liten privat utdanningsinstitusjon eksplisitt for førskolelærerutdanning, men også som sådan størst i Norge, har DMMH de siste fire tiårene hatt en betydelig lærebokproduksjon. Selv om vi ikke er bedt om å uttale oss om vektning i denne høringsrunden, vil vi likevel gi vårt klare bifall til faktoren 8 for lærebøker og læremidler som antydes s. 29 i innstillingen.

Vi vil også gi vår støtte til innstillingens anmodning til departementet s.22 om at publikasjoner som (gratis) legges ut i åpne arkiver kan vektes ekstra og at avis-kronikker vektes noe mindre. Vi støtter at det er produkter fra den enkelte faglige tilsatte som skal registreres og telles og ikke for eksempel redaktørarbeid.

Ikke minst på basis av det arbeidet som er gjort tidligere med systemet for forskningsdokumentasjon, har vi tillit til det Formidlingsutvalget II foreslår når det gjelder publikasjonsindikatoren i foreliggende innstilling. På samme basis mener vi også at det er grunn til å tro at rapportering ved hjelp av autoritetsregistre vil fungere bra. Samtidig som det (bør) oppmuntres til formidling på nett, ser vi imidlertid grunn til å understreke innstillingens påpeking s.14 om at det må implementeres et godt system for å registrere, dokumentere og kvalitetssikre formidling i åpne nettbaserte kanaler.

### *Foredrag/posters på brukerrettede fagkonferanser*

Vi ser meget positivt på at det i dette forslaget gis vekt i form av uttelling også til muntlig formidling i åpne faglige fora, og at det synliggjøres at det kan ligge mye arbeid bak for eksempel muntlig posterpresentasjon.

Innstillingen definerer en fagkonferanse som *et åpent og offentlig annonsert forum for faglig formidling og diskusjon hvor målgruppen er brukere utenfor eget forskningsfelt og forskere utgjør mindretallet blant deltagerne*. Med utgangspunkt i sentrale forskningspolitiske føringer om praksisrettet FoU, mener vi vitenskapelig ansatte bør kjenne sin besøkelsestid på fagkonferanser som på vitenskapelige konferanser. ”Kravet” om at forskere skal utgjøre et mindretall blant deltagerne for at konferansen skal kunne kalles en fagkonferanse, virker

derfor både unaturlig og unødvendig. Definisjonen kan vise at målgruppen først og fremst er brukere uten at det settes et tak på antall forskere.

Vi anser registrering av slike bidrag i Forskdok og tilhørende arkivering av konferanseprogram som uproblematisk, så vel som nødvendig. Med revisjon og kontroll av slike data via Riksrevisjonen, synes kvalitetssikringen av dokumentasjonen å være tilfredsstillende.

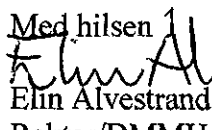
#### *Medier og direkte formidling*

Her støtter vi utvalgets innstilling og bifaller at den enkelte faglige tilsattes bidrag for eksempel i radio/TV/avis/magasin (inkludert nettutgaver) på denne måten tillegges vekt. Forslaget til registrering og kvalitetssikring synes tilfredsstillende. At det akkurat i denne sammenhengen er antallet og ikke først og fremst (kvalitet på) innhold som telles, ser vi som uproblematisk. Viljen til slik å gå ut i verden bør premieres på tross av eventuell varierende kvalitet, og vil forhåpentligvis av den grunn stimulere til en type aktivitet mange mener forskere deltar alt for lite i.

#### *Andre kommentarer*

Det kan være delte meninger både om dokumentasjonssystemene for vitenskapelig publisering og formidling og om den merkantile verdenen dette fører akademia inn i. Om systemene på den ene siden kan gi betenkelige utslag i retning av det som gir mest penger og medføre dempet kvalitet, kan det på den andre siden hevdes at det grundige arbeidet som er lagt ned i utviklingen av systemene har medført en betydelig *bevisstgjøring* av hva vitenskapelig publisering og formidling er og kan være.

Vi ser grunn til å berømme det grundige arbeidet som er gjort, ikke minst med operasjonalisering av formidlingskomponenten. Vi har satt pris på å få være med på uformelle og formelle høringer i flere runder og imøteser med interesse resultatet av kommende simuleringer av det foreslåtte systemet. Vi har dessuten klare forventninger om at det viktige og innovative som gjøres i kunstnerisk utviklingsarbeid også inkluderes i framtidige "tellekanter".

Med hilsen  
  
Elin Alvestrand  
Rektor/DMMH